

AIPPI 2023 Dünya Kongresi - İstanbul
Kabul Edilen Yönerge
25 Ekim 2023

Yönerge2023 - Çalışma Konusu - Genel

Sınai mülkiyet haklarının çevrimiçi ihlallerinde çevrimiçi pazar yerlerinin sorumluluğu

Genel Bilgi:

- 1) Bu Yönerge, çevrimiçi pazar yerlerinin sınai mülkiyet haklarının ve özellikle ticari markaların, patentlerin ve endüstriyel tasarımların çevrimiçi ihlaline ilişkin hukuki sorumluluğu (yükümlülüğü) ile ilgilidir. Telif haklarının ihlali bu Yönergenin kapsamı dışındadır.
- 2) Bu Yönerge'nin amaçları doğrultusunda, "çevrimiçi pazar yeri" (ÇPY) terimi, üçüncü taraf satıcılar ve alıcılar arasındaki bağlantıyı sağlayarak veya ilgili bağlantıyı kolaylaştırarak veya ÇPY kendi adına ürün ve hizmetleri satışa sunsa dahi sözleşme imzalanmasını kolaylaştırarak üçüncü tarafların mal ve hizmetlerini satışa sunan her türlü çevrimiçi platformu içerir. Bu Yönerge, ÇPY'lerin kendi adlarına ürün ve hizmet satışına yönelik teklifleri ele almamaktadır.

Q287-RES-2023

- 3) Bu Yönerge, cezai sorumluluk, ÇPY'lerin genel olarak tüketicilere karşı sorumluluğu veya uluslararası özel hukuk konularıyla ilgili değildir.
- 4) AIPPI Ulusal ve Bölgesel Grupları ve Bağımsız Üyelerinden, bu Yönerge'ye ilişkin ulusal ve bölgesel kanuni düzenlemelerle ilgili ayrıntılı bilgi ve analizler sunan 38 adet Rapor alınmıştır. Bu Raporlar, AIPPI Genel Raportör Ekibi tarafından incelendikten sonra Özet Rapor haline getirilmiştir (ve www.aippi.org adresinde mevcuttur).
- 5) E-ticaretin gelişimi için önemli bir rol oynayan ÇPY'lerin çıkarları ile etkin bir korumadan yaranması gereken fikri mülkiyet hakları sahiplerinin çıkarları arasında bir denge sağlamayı amaçlayan bir Özel Dijital Hukuk rejiminin gerekliliği konusunda genel bir fikir birliği bulunmaktadır.
- 6) Bu Yönerge'nin konusu, 2023'te İstanbul'da yapılan AIPPI Dünya Kongresinde özel bir Çalışma Komitesi bünyesinde ve yine bir tam katılımlı Genel Oturumda daha detaylı olarak görüşülmüş ve akabinde AIPPI Yürütme Komitesi tarafından mevcut Yönerge kabul edilmiştir.

AIPPI aşağıdaki kararları almıştır:

- 1) Ülkeler, 2. maddede listelenen etkenleri dikkate alarak ve 3. maddede listelenen koşulları sağlamak koşuluyla, çevrimiçi pazar yerlerine (ÇPY) Genel Fikri Mülkiyet Kanunu ve Genel Hukuk rejimlerine ilişkin sorumluluklara (yükümlülüklerle) karşı güvenli limanlar sunan bir Özel Dijital Hukuk rejimini benimsemelidir.

ÇPY'lere uygulanacak Özel Dijital Hukuk rejiminde dikkate alınması gereken genel etkenler

- 2) Özel Dijital Hukuk rejiminin uygulanabilmesi için ÇPY'nin, platformunda görüntülenen satış teklifleri konusunda tarafsız veya pasif bir rol üstlenmesi gerekmektedir. Tarafsız veya pasif rolü değerlendirmek için aşağıdakilerle sınırlı olmayan etkenler dikkate alınmalı ve her bir somut olay bazında incelenmelidir:

Q287-RES-2023

- ÇPY'nin, üçüncü taraf satıcılara yalnızca satış tekliflerini barındırma hizmetlerini sağlaması.
- ÇPY'nin, üçüncü taraf satıcıların faaliyetleri üzerinde kontrol uygulamaması.
- ÇPY'nin:
 - Satış teklifleri için tanıtım hizmetleri sunmaması.
 - Satış tekliflerinin sunumunun optimizasyonu hizmetleri sunmaması.
 - Ürünlerin depolanması ve/veya nakliyesi hizmetlerini sunmaması.
- ÇPY'nin tüketiciye, kendisi adına veya kendi hesabına ihlal eden ürün veya hizmetleri sağladığı veya sattığı izlenimi vermemesi. Böyle bir izlenim, örneğin ÇPY'nin kendi adına da ürün satış tekliflerinde bulunması durumunda, kendi tekliflerini üçüncü taraf satıcıların satış tekliflerinden yeterince farklılaştırmaması durumunda ortaya çıkabilir.

ÇPY'lerin sorumluluklara (yükümlülüklerle) ilişkin Özel Dijital Hukuk rejiminin sağladığı güvenli limanlardan yararlanabilmesi için gerekenler

- 3) Bir ÇPY'nin hukuki sorumluluklara (yükümlülüklerle) ilişkin olarak güvenli bir limandan yararlanabilmesi için aşağıdaki kümülatif koşullara uyulması gerekir:
- ÇPY'nin, kendi pazar yerinde satışa sunulan ürünün hak ihlalinde bulunduğuna ilişkin bilgiye sahip olmaması.
 - ÇPY'nin, ürünün hak ihlalinde bulunduğuna dair bilgi edindikten sonra, ihlalde bulunan ürün tekliflerine erişimi kaldırmak için hızlı bir şekilde harekete geçmesi.
 - ÇPY'nin şunları sağlaması:
 - Çevrimiçi bildirim ve kaldırma prosedürü. Fikri Mülkiyet hakkı sahibi tarafından sağlanan bu tür bir bildirim, şartlı bir bildirim olmalı ve ihlalde bulunduğu iddia edilen kişi, şartlı bir karşı bildirimde bulunma olanağına sahip olmalıdır.

- İhlal eden ürünlerin satışına yönelik tekliflerin tekrarlaması durumunda üçüncü taraf satıcıların platformdan silinmesi.
- ÇPY'nin, üçüncü taraflarca sağlanan teklifleri minimum bir standarda uygun olarak izlemesi ve bu standardın, söz konusu ÇPY'nin makul olarak kullanabileceği teknolojiye göre değişiklik göstermesi.
- ÇPY'nin, üçüncü taraf satıcıların isim, adres ve iletişim bilgilerini toplaması ve bu bilgilerin doğru ve güncel olduğunu doğrulaması. ÇPY'nin, Fikri Mülkiyet hakkı sahibine üçüncü taraf satıcıların bilgilerini özenli bir şekilde sağlaması.

Yasal Çözüm Yolları

- 4) Özel Dijital Hukuk rejiminin 2. maddede açıklanan değerlendirmeye dayanarak uygulanması ve ÇPY'nin 3. maddede belirtilen kümülatif koşulların tümüne uymaması durumunda, ÇPY Genel Fikri Mülkiyet Kanunu ve Genel Hukuk rejimine (bu rejimler tahtında ihlallere ilişkin sunulan yasal çözüm yolları da dahil olmak üzere) tabi olmalıdır.
- 5) ÇPY'nin Genel Fikri Mülkiyet Kanunu ve/veya Genel Hukuk rejimleri kapsamındaki sorumluluğuna ve/veya Özel Dijital Hukuk rejimi kapsamında yer alan güvenli limanlardan yararlanıp yararlanmayacağına bakılmaksızın, Mahkeme veya yetkili makamlar ÇPY'nin platformunda üçüncü bir tarafın neden olduğu bir ihlale son vermek için önlemler alması (örn. ihtiyati tedbir, sahte ürünleri satın alan kişilere bildirim gönderilmesi) isteyebilir.